

I detta medlemsbrev sammanfattar vi KLYS arbete och aktiviteter för första halvåret 2018. Mycket av KLYS arbete, yttranden och nyheter finns också dokumenterat på KLYS [hemsida](#).

Vi gör löpande uppdateringar på KLYS Facebook, Instagram- och Twitter-konto (@KLYS59). Där hittar du all den information och de nyheter som vi sprider inom KLYS verksamhetsområden. Följ oss gärna!

Trevlig läsning!

NATIONELL KULTUR- OCH MEDIEPOLITIK

KONSTNÄRSPOLITISKA UTREDNINGEN

Den konstnärspolitiska utredningens slutbetänkande **Konstnär – oavsett villkor SOU 2018:23** presenterades den 28 mars. Till utredningen hör också tre delrapporter. Den senaste utgör en kartläggning av kulturskapares villkor i förhållande till de sociala trygghetssystemen och presenterades den 25 januari. Slutbetänkandet och delrapporterna finner du här:

<http://konstnarspolitiskautredningen.se/>

Utredningen är unik i sitt slag och innehåller en bred kartläggning över de villkor som yrkesverksamma kulturskapare, inom alla KLYS konstområden, lever under idag. Den visar tydligt behovet av reformer och ekonomiska satsningar på det konstnärspolitiska området. KLYS **preliminära synpunkter** finns att ta del av i pressmeddelandet: <http://www.klys.se/klys-valkomnar-forslag-till-ny-svensk-konstnarspolitik/>

KLYS har haft tät kontakt med utredningen och dess deluppdrag, genom möten och skrivelser, där konstnärorganisationernas synpunkter samordnats och kommunicerats.

I slutbetänkandet återfinns flera av KLYS prioriteringar, förslag och tankegångar. Utredningen föreslår en ekonomisk satsning på **totalt 225 miljoner till det konstnärspolitiska området**. Utredningen remitteras inom kort och KLYS arbetar för fullt med att analysera och diskutera dess förslag, bl a i våra olika nätverk och arbetsgrupper.

VALSTRATEGI INFÖR VALET 2018

KLYS har tagit fram en valstrategi med prioriterade frågor från KLYS inför valet 2018. Centrala frågor är upphovsrätt, social trygghet och en offensiv konstnärspolitik, som också innefattar en stark kulturell infrastruktur i hela landet.

KLYS har träffat ett antal riksdagspartier för att diskutera KLYS prioriterade frågor och i januari var KLYS inbjuden till ett särskilt möte, där vi **bidrog till Socialdemokraternas nya kulturpolitiska program**.

KLYS deltog i februari med ett seminarium om frilansares arbetsmarknad och sociala trygghet under **det kulturpolitiska konventet Folk och Kultur** som anordnades för första gången i Eskilstuna. På plats i panelen hade vi riksdagspolitiker från olika partier och politikområden. Läs mer under Social trygghet nedan.

I början av maj skickade KLYS **en enkät med frågor till riksdagspartierna inklusive FI**, där vi bad dem ange sina viktigaste kulturpolitiska frågor inför valet och hur de vill förbättra villkoren för yrkesverksamma kulturskapare. Svar ska lämnas av partierna senast den 8 juni. Svaren kommer att tjäna som underlag för KLYS valstrategiska arbete, bl a i Almedalen.

Den 30 maj anordnar KLYS, inom ramen för Koalition för Kulturdebatt och i samarbete med Kulturhuset Stadsteatern, ett seminarium med rubriken **Är det dags för en kulturevolution?** Deltar gör bl a Anna Carlson, ordf. TF, Roger Blomgren, professor, och Sanna Rayman, journalist, samt ett antal kulturpolitiker.

KLYS kommer också att bevaka **politikerveckan i Järva** som äger rum mellan den 8-17 juni.

ALMEDALEN 2018

Under årets Almedalsvecka planerar KLYS ett antal aktiviteter. **Den 3 juli** anordnar KLYS tillsammans med Teaterförbundet och Journalistförbundet ett **panelsamtal om den konstnärspolitiska utredningen**. Deltar gör bl a Ann-Christin Nyqvist, utredare, Simon Norrthon, skådespelare, Katarina Jönsson Norling, bildkonstnär, Ida Karkiainen (s) kulturutskottet, och Cecilia Magnusson (m) kulturutskottet. Journalisten Thord Eriksson kommer att moderera. För det konstnärliga inslaget står Spoken Word-artisten Yolanda Bohm.

KLYS kommer också tillsammans med Teaterförbundet och Journalistförbundet m fl medlemsorganisationer, att anordna sitt **årliga kulturskaparmingel den 4 juli kl 17.00-19.00 i TCO-landet**. Varmt välkomna dit!

PUBLIC SERVICE

KLYS lämnade i januari sitt remissyttrande över public serviceutredningens betänkande **Finansiering av public service (SOU 2017:79)**, som innebär en ny public service-avgift i form av en specialdestinerad skatt. Det nuvarande licenssystemet föreslås avskaffas. KLYS avstyrkte utredningens förslag till ny finansiering, som vi menar inte i tillräcklig utsträckning garanterar public servicebolagens oberoende och skydd från politisk inblandning.

Kommittén arbetar nu vidare med **förslag till nya sändningsvillkor**, som kommer att presenteras i ett slutbetänkande **den 29 juni**. KLYS träffade utredningens ordförande Sture Nordh för ett möte om de nya villkoren den 1 februari, till vilket KLYS medlemsorganisationer var inbjudna. Strax efter mötet sammanställde KLYS sina synpunkter i en skrivelse till utredningen.

UPPHOVSRÄTT OCH YTTRANDEFRIHET

ÖVERSYN AV UPPHOVSRÄTTEN INOM EU

KLYS arbetar fortsatt aktivt med att påverka arbetet med **reformer för att modernisera EU:s upphovsrätt**, särskilt det k **DSM-direktivet** (Digital Single Market Directive). Direktivet handlar bl a om att skapa bättre tillgänglighet för upphovsrättsligt skyddade prestationer online i Europa, samtidigt som det också syftar till att stärka kulturskapares möjligheter att träffa rimliga avtal och erhålla skäliga ersättningar för den användning av deras prestationer, som sker digitalt.

KLYS har samordnat konstnärskollektivets synpunkter i skrivelser både till den svenska regeringen inför förhandlingarna i EU:s ministerråd, och till EU-parlamentet, inför den pågående behandlingen av direktivet där, senast i

en skrivelse i slutet av januari. <http://www.klys.se/klys-om-eus-nya-upphovsratt/>

KLYS har tillsammans med Copyswede haft en tät dialog med justitiedepartementet när det gäller direktivet. Ett viktigt möte mellan KLYS/Copyswede och de svenska förhandlarna från justitiedepartementet ägde rum i slutet av mars.

Sverige har tillsammans med Danmark och Storbritannien tagit fram ett förslag till skydd för kollektiva ordningar såsom t ex avtalslicenssystemet, i DSM-direktivet. Ett förslag som KLYS stödjer och som har godkänts inom ministerrådet.

EU-processen om DSM-direktivet går nu in i sitt slutskede. Ministerrådet förväntas anta **en gemensam ståndpunkt den 25 maj** och EU-parlamentets rättsliga utskott (huvudansvarigt utskott för upphovsrättsliga frågor) förväntas **rösta om direktivet den 20-21 juni**. Processen har dragit ut på tiden p g a en stor mängd ändringsförslag och hård lobbying.

PRV:S UTVIDGADE UPPDRAG OM UPPHOVSRÄTT

Patent- och registreringsverket (PRV) har sedan 2017 nya uppgifter inom upphovsrättsområdet. Det handlar bl a om att **informera allmänheten om upphovsrätt**, framför allt i syfte att minska den olagliga användningen av upphovsrättsligt skyddat material.

PRV har under våren tagit fram en informationstjänst som heter www.streamalagligt.se. Tjänsten presenterades i PRV:s lokaler den 19 februari. Sajten syftar till att samla svenska lagliga streamingtjänster på ett användarvänligt sätt, som ett led i PRV:s informations- och opinionsuppdrag och i samarbete med EU:s arbete med Agorateka.

REMISSEN GROVT UPPHOVSRETTSBROTT OCH GROVT VARUMÄRKESBROTT SOU 2018:6

KLYS har fått betänkandet SOU 2018:6 på remiss. I remissen föreslås ett **införande av grovt upphovsrättsbrott** med särskild straffskala. Det innebär att brotten delas in i två svårighetsgrader. KLYS kommer att lämna synpunkter tillsammans med Copyswede och svar ska vara inne **senast den 7 juni**.

PRIVATKOPIERINGERSÄTTNINGEN

Riksdagen beslutade om ett tillkännagivande till regeringen den 16 maj om att **ersättningssystemet för privatkopiering ska ses över**. KLYS kommer att prioritera denna framöver och vid en kommande översyn se till att värna kulturskapares rätt till ersättning vid olika typer användning av

deras prestationer. http://www.riksdagen.se/sv/dokument-lagar/arende/betankande/forstarkt-foljeratt_H501NU14

NY NORSK UPPHOVSRÄTTSLAGSTIFTNING

Den 15 maj klubbades en **ny upphovsrättslag igenom i stortinget i Norge**. Den nya lagstiftningen är på flera sätt en framgång för kulturskaparna, bl a införs en bestämmelse om rätt till skälig ersättning. I propositionen från den norska regeringen fanns en långtgående arbetsgivarregel som lyftes bort av stortinget efter stora protester både från nationellt och internationellt håll, bl a från KLYS i en skrivelse till stortinget den 14 mars. <http://www.klys.se/klys-stodjer-norska-kulturskapare/>.

ARBETSMARKNAD, SOCIAL TRYGGHET OCH SKATTER

SOCIAL TRYGGHET

Den **konstnärspolitiska utredningen** presenterade den 24 januari sitt deluppdrag innehållande en kartläggning av de problem som konstnärligt yrkesverksamma kan ha i socialförsäkringssystemen. I rapporten har utredaren tagit till sig många av de problemställningar och lösningsförslag som KLYS tagit upp med utredningen.

KLYS arrangerade den 8 februari i samarbete med Arbetsförmedlingen Kultur Media, under det kulturpolitiska konventet Folk och Kultur i Eskilstuna, **ett seminarium med fokus på frilansande kulturskapares villkor på arbetsmarknaden**. Analytikern Peter Nofors från Arbetsförmedlingen gav sin bild av utvecklingen för frilansare på kultur- och medieområdet.

Två frilansande kulturskapare från KLYS medlemsorganisationer, Johan Seth, filmare/ordf OFF, och Kajsa Ekström, skådespelare, beskrev sina verkligheter. Därefter fick **tre politiker från olika politikområden**; Olof Lavesson, ordförande kulturutskottet (m), Rossana Dinamarca, ledamot socialförsäkringsutskottet (v), och Raimo Pärssinen, ordförande arbetsmarknadsutskottet (s), ge sin syn på dessa frågeställningar.

Arbetsmarknadsdepartementet presenterade strax efter KLYS seminarium i Eskilstuna kommittédirektiv till **en ny a-kasseutredning Dir 2018:8**. I uppdraget ingår bl a att se över hur a-kassan kan bli mer tillgänglig för t ex frilansar på en föränderlig arbetsmarknad.

Regeringen har också lagt fram en proposition till riksdagen om **ändrade karensregler** i form av ett karensavdrag istället för en karensdag. Förslaget har klubbats igenom av riksdagen och kommer att gynna många av de kulturskapare som har obekväma och oregelbundna arbetstider.

UPPROP MOT SEXUELLA TRAKASSERIER

Kampanjen #metoo har varit startskottet för flera gemensamma upprop mot sexuella trakasserier och våld i en mängd olika branscher, i synnerhet inom kultur- och medievärlden. KLYS ordförande Marika Lagercrantz är en av de skådespelare som står bakom uppropet #tystnadtagning. Flera av KLYS medlemsorganisationer arbetar aktivt med att motverka de strukturer som möjliggjort sexuella trakasserier. KLYS bevakar och samlar information om vad som görs bland medlemsorganisationerna på området.

KLYS har **tillskrivit regeringen** och påtalat behovet av resurser för att arbeta med dessa frågor som finns hos de yrkesgrupper i KLYS som utgörs av frilansar utan tydliga arbets- och uppdragsgivare.

KONSTNÄRSNÄMNDENS UPPDRAG OM HOT OCH HAT MOT KONSTNÄRER

Konstnärsnämnden redovisade i februari sitt uppdrag från regeringen om att **utveckla insatser** för att ge stöd till konstnärer som utifrån sin konstnärliga verksamhet utsätts för **hot, våld och trakasserier**. Vägledningen finns här: <https://www.konstnarsnamnden.se/motverka-hot-och-hat>
Den omfattar även sexuella trakasserier.

KLYS RÅD OM FAKTURAANSTÄLLNINGSFÖRETAG

KLYS har i sitt nätverk för skattefrågor närmare undersökt utbredningen av, och riskerna med, att anlita fakturaanställningsföretag (eller s k egenanställningsföretag) på kulturområdet. Yrkesverksamma kulturskapare anlitar i allt större utsträckning dessa tjänster.

I slutet av 2017 blev KLYS klar med sina **Råd om fakturaanställningsföretag**, om vad man bör tänka på om man vill använda sig av ett fakturaanställningsföretag. Den finns att ladda ned på vår webb.

UPPDATERADE ARVODESREKOMMENDATIONER

KLYS tillsatte under förra året en arvodesgrupp som arbetar med att se över de arvodesrekommendationer som togs fram tillsammans med medlemsorganisationerna under 2013. Målsättningen är att ha **nya minimiarvoden på plats till 2019**. En uppdatering skedde dock redan per 1 januari 2018 när det gäller expert- och panelarvode, i enlighet med Författarförbundets höjningar.

REGIONAL KULTURPOLITIK

AKTUELLA KULTURPLANER SAMT ANDRA REGIONALA REMISSER OCH DOKUMENT

Under 2018 presenterar följande åtta regioner och landsting förslag till **nya kulturplaner för 2019-2021/2022**: Kalmar län, Sörmland, Västmanland, Uppsala län, Gävleborg, Dalarna, Västernorrland, Jämtland/Härjedalen. Förslagen är ute på remiss mellan januari och september.

KLYS har noterat att regionerna fortsätter trenden att mer ingående lyfta konstnärspolitiska perspektiv och att kulturpolitiken förankras mer i det allmänna regionala utvecklingsarbetet.

Den 3 april var KLYS regionalpolitiska sekreterare i Gävle på **Region Gävleborgs remisspresentation av förslaget till ny kulturplan**. Den nya planen är längre och avsevärt mer detaljerad vad gäller de förslag på satsningar som gäller professionella kulturskapare.

I höstas lämnade KLYS sitt yttrande över Stockholmsregionens utvecklingsplan RUF 2050 och sitt yttrande över **Stockholms läns landstings kulturförvaltnings kulturstrategi**. Strategin ska kopplas till RUF 2050 och är ett dokument om hur regionen övergripande ska arbeta med kultur. I mars godkände Stockholms läns landstings kulturnämnd den regionala kulturstrategin. I juni fattas beslutet om RUF 2050 hos landstingsfullmäktige, där den regionala strategin för kulturen ingår.

REGIONALA MÖTEN OCH KONFERENSER

Den 7-9 februari var KLYS kansli på plats i Eskilstuna för den första upplagan av det nationella konventet Folk och Kultur. Konventet lyfte många regionala kulturpolitiska frågor där det i en rad seminarier och debatter sattes särskilt ljus på kultursamverkan.

Den 22 maj har Västra Götalandsregionen sitt årliga **regionala kulturting i Göteborg**. Temat i år är **kulturskaparnas villkor**. KLYS regionalpolitiska sekreterare och Konstnärernas Riksorganisations politiska sekreterare, har bjudits in för att medverka i egna programpunkter. KLYS kommer att prata om regional konstnärspolitik och regionernas samrådsarbete.

KLYS har också startat upp en dialog med kulturutskottet i **regionsamverkan Sydsvetige**, som är ett nätverk för samverkan mellan landets sex sydligaste län.

UTVECKLING AV REGIONALA KULTURSKAPARRÅD

KLYS har genom de senaste årens regionalpolitiska arbete bidragit till att det etablerats en rad **konstområdesövergripande arvoderade kulturskaparråd** eller referensgrupper enligt KLYS-modell runt om i landets regioner. Mer än hälften av samverkansmodellens tjugo

regioner har idag inrättat konstområdesövergripande kulturskaparsamråd.

Landstinget Dalarna har utökat sitt kulturskaparråd under vintern och våren i samråd med KLYS. Tillskott av representanter gällde främst musik- och scenkonstområdet.

Region Värmland har formerat och etablerat sitt kulturskaparråd och har haft flera möten. KLYS regionalpolitiska sekreterare besökte deras samrådsmöte i februari.

Landstinget Sörmland efterlyste i höstas representanter till ett kulturskaparråd. Det är i nuläget oklart hur de kommer att organisera samrådet.

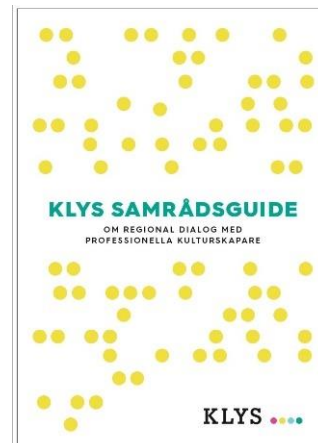
Region Västerbotten avser att organisera och etablera ett kulturskaparråd under året, och efterlyser förslag på representanter för varje konstområde. KLYS regionalpolitiska sekreterare bjöds in till möte med regionen i april.

Region Östergötland har i nuläget lagt ner sitt kulturskaparråd för att se över arbetet och byta ut samtliga tidigare representanter för konstområdena.

KLYS SAMRÅDSGUIDE

I december 2017 lanserades KLYS Samrådsguide i digital och utskriftsvänlig version på KLYS webb, nu finns den även som trycksak i begränsad upplaga. Positiva reaktioner har inkommit på guiden från flera regionala kulturförvaltningar. Under året kommer KLYS regionalpolitiska sekreterare att besöka en rad regioner för att lyfta samrådsguiden och undersöka hur kulturskaparråden fungerar i praktiken.

Guiden bygger på KLYS enkät som **kartlade samrådsarbetet** med kulturskapare inom ramen för samverkansmodellen.

SKOLA OCH UTBILDNING

ESTETISKT ÄMNE PÅ GYMNASIET

När det gäller frågan om **återinförande av obligatoriet för estetiskt ämne på gymnasiet** har regeringen under våren presenterat en proposition, där det föreslås att ett estetiskt ämne ska ingå i alla nationella program i gymnasieskolan. KLYS har drivit denna fråga ända sedan obligatoriet slopades

av den förra regeringen. Nu tycks det tyvärr som om de borgerliga partierna inte kommer att stödja förslaget, varför propositionen inte kommer att kunna antas av riksdagen under våren.

KULTURSKOLAN

När det gäller kulturskolan har regeringen gjort en stor satsning för om i år på grundval av kulturskoleutredningen, som KLYS yttrade sig över härom året. Kulturrådet har fått ett nytt uppdrag om att inrätta ett **s k kulturskolecentrum**. KLYS har nyligen träffat Kulturrådets handläggare på området för att få information och för att bidra med de professionella kulturskaparnas perspektiv på uppdraget.

INTERNATIONELLT

UNESCO

KLYS har genom sin verksamhetsledare tagit **plats i Svenska Unescorådets styrelse för perioden 2018-2021**, vilket innebär att konstnärsfrågorna kommer att kunna göras synligare i Unescos arbete, samtidigt som ökade kunskaper och internationella kontakter kommer att tillföras KLYS. Första konstituerande mötet ägde rum den 9 mars. **Unescos mångfaldsdag, som äger rum den 21 maj**, kommer att firas genom ett seminarium där den senaste rapporten om Unescos mångfaldskonvention kommer att lanseras i Sverige. Rapporten heter *Reshaping cultural policies 2018*.

NORDISKA KONSTNÄRSRÅDET

Den 23 mars deltog KLYS ordförande och verksamhetsledare vid **möte i det Nordiska Konstnärsrådet i Oslo**. Närvarande länder var Norge, Sverige, Danmark, Finland och Island. Vid mötet informerades om den aktuella situationen för konstnärer i respektive land. Nordiska konstnärsrådet enades också vid mötet om en skrivelse till nordiska ministerrådet om att de bör ekonomiskt stödja Skandinaviska föreningen i Rom, som erbjuder gästbostäder till nordiska konstnärer inom alla konstområden.

FÖLJ OSS!

Webb: klys@klys.se

Facebook: [KLYS](#)

Twitter: [@KLYS59](#)

Instagram: [@KLYS59](#)

KONTAKT

Om du har några frågor är du alltid välkommen att höra av dig till kansliet på tel.nr: 0709 48 09 63 eller klys@klys.se

Marika B Lagercrantz, ordförande
Ulrica Källén, verksamhetsledare
Evelina Lundkvist, koordinator
Carl Liungman, regionalpolitisk sekreterare